

AKTUALNOŚCI

Digitalizacja zbiorów CMM

Proces digitalizacji w CMM stale postępuje. W ostatnich tygodniach – w związku z planowanym umieszczeniem na nowej ekspozycji w Ośrodku Kultury Morskiej – wprowadzono do cyfrowych zasobów CMM 14 jednostek z kolekcji łodzi ludów świata. W lutym wznowiono prace Międzymuzealnej Grupy ds. Digitalizacji DigiMuz. Jako zadania priorytetowe na 2011 r. przyjęto: zakończenie prac nad tezaurem „Materiał”, przygotowanie aplikacji do wieloletniego programu MKiDN „Kultura+”, przygotowanie artykułów do publikacji oraz przeprowadzenie międzymuzealnych warsztatów poświęconych dobrym praktykom w digitalizacji. W związku z aplikacją do programu „Kultura+”, w najbliższych tygodniach opracowany zostanie projekt zakładający m.in. pozyskanie nowoczesnego oprogramowania do ewidencji i zarządzania zbiorami muzealnymi oraz udostępnienie części zbiorów w Internecie.

Kolekcja łodzi ludów świata w trakcie dokumentowania w formie cyfrowej. Na zdjęciu Krzysztof Zamościński – opiekun kolekcji i Marcin Kłos – szef grupy ds. digitalizacji. Fot. Paweł Józwiak

Model Miedziowca

Marek Parczyński przy budowie modelu Miedziowca. Fot. Bernadeta Galus

W Pracowni Konserwacji Modeli CMM trwają prace przy budowie modelu Miedziowca. Wykonywany w skali 1: 25 model jest próbą odtworzenia wizerunku statku handlowego z XV w., który zatonął, wychodząc z gdańskiego portu. Odkryty w latach 1960., stał się obiektem badań archeologów CMM, a podniesione z dna ładunek i elementy konstrukcyjne statku są ozdobą ekspozycji stałej w Spichlerzach na Ołowiance.

Tworzenie modelu danej jednostki jest łatwiejsze i znacznie tańsze od jakiegokolwiek pracy montażowej

przy oryginalnym materiale zabytkowym. W większości przypadków wydobyte elementy wraku są niekompletne i często odkształcone przez wieloletnie zaleganie w gruncie lub wodzie i z tego powodu nie jesteśmy pewni, jak dokładnie zbudowany był taki obiekt. Prace na modelu pozwalają na pewne eksperymenty, a w wypadku błędów łatwo wrócić do stanu początkowe-

go bez niepotrzebnego narażania na uszkodzenia oryginalnych części z wraku. W tym konkretnym przypadku okazało się, że dziób modelu Miedziowca ma zbyt mały wznios i trzeba wprowadzić korektę, demontując i na nowo układając przednie pasy poszycia. Budowa modelu może potrwać do końca roku.

„Walentynki na jazzową nutę”

Na walentynkowym koncercie z cyklu „Muzyka na wodzie” obok zakochanych pojawili się miłośnicy jazzu i saksofonu. Gwiazdą wieczoru był bowiem Adam Wendt, jeden z czołowych polskich saksofonistów, a towarzyszyli mu muzycy z zespołu „Zagan Acoustic”: Paweł Zagańczyk (akordeon), Joachim Łuczak (skrzypce) i Jarosław Stokowski (kontrabas). Muzycy wykonali kompozycje nieodzownie związane z Dniem Zakochanych, m.in. bossa novę *Dziewczyzna z Ipanemy* Carlosa Antonio Jobima, *Summertime* Georga Gershwina, *Moon River* z repertuaru Louisa Armstronga, *Libertango* Astora Piazzolli (znane z filmu „Frantic”), bisując po gorącej owacji utworem *El Tango de Roxanne* z musicalu „Mouline Rouge”. Jak mogli się przekonać słuchacze koncertu, jazzowe improwizacje nadały znanym melodiom świeżości i nowego wyrazu.

ARCHEOLOGIA PODWODNA

Kolejny wrak na plaży

Po zimowych sztormach na plaży – tym razem w okolicy orłowskiego kłifu – pojawił się kolejny interesujący wrak drewnianego statku. 11 lutego Iwona Pomian, Waldemar Ossowski i Tomasz Bednarz z Działu Badań Podwodnych, wspomagani przez innych pracowników CMM oraz ekipę Urzędu Morskiego w Gdyni, wykonali dokumentację *in situ*, a następnie zebrali elementy konstrukcji wraku i przewieźli je do basenu przy Klubie Morskiej Przygody na Ołowiance. Oznaczono zachowane elementy konstrukcji – dębowe i sosnowe klepki poszycia zewnętrznego oraz dębowe denniki (w sumie 30), które wstępnie datowane są na XVII wiek. Wydobyty materiał posłuży archeologom z CMM do doskonalenia nowych technik dokumentacyjnych z użyciem skanera 3D oraz ramienia pomiarowego FaroArm.

Fragmenty wraku znalezione w Orłowie przygotowane do przewiezienia na Ołowiankę. Fot. Iwona Pomian

Nowy sprzęt do OKM

W drugiej połowie lutego sfinalizowano jeden z przetargów związanych z powstającym Ośrodkiem Kultury Morskiej. Zakupiony został sprzęt, który stanowić będzie wyposażenie pomieszczenia przeznaczonego do dokumentacji zabytków archeologicznych wydobywanych z wody przez pracowników Działu Badań

Ilustracje uzyskane na podstawie modelu 3D zabytkowej fajki

Podwodnych. Sprzęt ten obejmuje m.in. ramię pomiarowe z nakładką skanującą firmy Faro do precyzyjnej digitalizacji wydobywanych elementów szkatuńskich, tachimetr laserowy i sprzęt pomiarowy GPS, a uzupełnieniem są specjalistyczne programy komputerowe do obróbki danych. Wstępne szkolenie dotyczące obsługi nowego oprzyrządowania trwało ponad dwa tygodnie. Teraz nasza instytucja dołączy do wąskiego grona europejskich ośrodków muzealnictwa morskiego na świecie, gdzie do dokumentowania obiektów nautologicznych stosowane jest modelowanie 3D.

EDUKACJA

Program dla przedszkoli

Najmłodszy zwiedzający to jedna z najbardziej wymagających grup publiczności muzealnej. Ich sposób widzenia świata często zaskakuje prowadzących zajęcia, a dociekliwość jest nieograniczona. Dlatego Dział Edukacji CMM z myślą o dzieciach w wieku 5-6 lat przygotował specjalny „Program dla przedszkoli”. Obejmuje on cykl czterech zajęć, różnorodnych tematycznie, łączących zwiedzanie z muzykowaniem, rysowaniem i przebieraniem się w stroje z epoki: „Z wizytą u króla”, „Życie na statku”, „Ozdabiamy okręt” oraz „Gdańskie lwy”. Zajęcia odbywają się we wtorki o godzinie 10.00 w głównej siedzibie CMM w Spichlerzach na Ołowiance.

Mini-forum edukatorów

Nawiązując do ogólnopolskiej formuły spotkań edukatorów muzealnych, kierownik Działu Edukacji CMM Krystyna Stubińska zainicjowała podobne spotkania w gronie trójmiejskim. Pierwsze odbyło się 28 lutego, a przybyli na nie pracownicy Muzeum Historycznego Miasta Gdańska, Muzeum Narodowego w Gdańsku, Muzeum Archeologicznego w Gdańsku (wraz z Centrum Edukacji Archeologicznej), Centrum Hewelianum, Muzeum Miasta Gdyni oraz Pomorskiego Parku Naukowo-Technologicznego EXPERYMENT. Zebrani pozytywnie ocenili pomysł tego rodzaju spotkań, będących zarówno płaszczyzną integracji środowiskowej, jak i miejscem wypracowania wspólnych form i metod pracy edukacyjnej oraz zapoznania się z różnorodnymi technikami edukacji muzealnej, uzależnionymi od specyfiki danej placówki. Głównym tematem pierwszego spotkania było ustalenie metod współpracy w zakresie oferty edukacyjnej, dydaktyki i form pozyskiwania frekwencji oraz promocji działań edukacyjnych. Dyskutowano m.in. o najbardziej popularnych formach zajęć edukacyjnych. Zgodzono się, że są to przede wszystkim lekcje zorganizowane dla szkół oraz tzw. programy dla rodzin. Powodzeniem cieszą się lekcje o różnorodnym charakterze, łączące formę wykładu z działaniami typu „nauka przez zabawę”. Równie ważna jest aktywna forma realizowania zadań, jak i kontakt słuchacz – edukator. W przypadku zajęć dla rodzin, każde zadanie musi zawierać część wiedzy ciekawej i pożytecznej zarówno dla dziecka, jak i dorosłego (np. z ogromnym zainteresowaniem spotkały się zajęcia feryjne w Parku EXPERYMENT, w czasie których miały miejsce pokazy z udziałem publiczności, w tym doświadczenia chemiczne, ciekawe dla odbiorców w bardzo zróżnicowanym wieku). Instytucja kultury powinna charakteryzować się różnorodnością: łączyć tradycję, tj. wystawy stałe i czasowe, z nowoczesnością rozumianą jako interaktywność, a przede wszystkim stale aktualizować ofertę edukacyjną. Kolejne spotkanie poświęcone zostanie m.in. kwestiom stworzenia spójnego systemu edukacji muzealnej (obejmującej całe Trójmiasto), wolontariatu oraz promocji podczas Europejskiej Nocy Muzeów.

Noworoczne spotkanie

Tradycyjne noworoczne spotkanie członków i sympatyków Towarzystwa Przyjaciół CMM odbyło się 4 lutego w Spichlerzach na Ołowiance. Jak zwykle spotkanie cieszyło się dużą frekwencją, a poprowadził je prezes TP CMM dr Fryderyk Tomala. Tym razem CMM mogło się odwdziżyć swoim Przyjaciołom nie tylko słowami podziękowań, wygłoszonymi przez dyrektora dra Jerzego Litwina, ale także pamiątkowymi medalami, wybitymi z okazji jubileuszu 50-lecia Muzeum. Otrzymały je osoby, które wyróżniły się w pracy na rzecz Muzeum i Towarzystwa.

Remont w Rozewiu

Towarzystwo Przyjaciół CMM kontynuuje prace zmierzające do udostępnienia zwiedzającym obiektów wchodzących w skład zabytkowych zabudowań wokół latarni morskiej w Rozewiu. Po starej maszynowni i budynku gospodarczym, mieszczącym piekarnię i wędzarnię, remont przechodzi tzw. stodoła, do niedawna służąca rozewskim latarnikom jako magazyn. Dzięki staraniom Towarzystwa Przyjaciół CMM, Urzędu Morskiego w Gdyni oraz CMM zostanie ona przekształcona w budynek wystawieniczny. Prace remontowe nadzorowane są przez Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W tegorocznym sezonie letnim, po zakończeniu modernizacji, nastąpi uroczyste otwarcie obiektu. We wnętrzach znajdą się kasy oraz pomieszczenie wystawowe, które będzie mogło służyć również jako sala koncertowa. Planowane są wystawy ze zbiorów CMM, a także ekspozycje malarstwa i fotografii współcześnie działających artystów. Otwarcie „stodoły” będzie realizacją idei, przyświecającej autorom pierwszej ekspozycji w Rozewiu, stworzenia miejsca do organizacji wystaw oraz spotkań twórców-marynistów.

Początek prac modernizacyjnych w rozewskiej stodole. Fot. Lucjan Boros

Wizualizacja wnętrza modernizowanej stodoły przy latarni morskiej w Rozewiu

ZAPROSZENIA

Muzyczne delikacje

Kwartet smyczkowy Bell'Arco będzie gwiazdą kolejnego koncertu z cyklu „Muzyka na wodzie”. W programie klasyczne melodie z operetek, filmów i musicali. Zapraszamy 6 marca o godz. 18.00 do głównej siedziby CMM w Spichlerzach na Ołowiance.